

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΟΧΗΣ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 08
Ταχ. Κώδικας: 105 59 - Αθήνα
Πληροφορίες: Κ. Λιακόπουλος
Τηλέφωνο: 2144055235
e-mail: kostis.liakopoulos@gmail.com

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ. : Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

«Ανάγκη Εθνικού Σχεδίου αντιμετώπισης της παιδικής κακοποίησης».

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. **1767/22-11-2024** Ερώτηση.

Σε απάντηση της υπ' αρ 1767/22-11-2024 Ερώτησης, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ κ.κ. Ειρήνη Δούρου, Έλενα Ακρίτα, Ευάγγελο Αποστολάκη, Καλλιόπη Βέττα, Γεώργιο Γαβρήλο, Χρήστο Γιαννούλη, Ουρανία Θρασκιά, Διονύση Καλαματιανό, Ειρήνη (Νίνα) Κασιμάτη, Αλέξανδρο Μεϊκόπουλο, Κωνσταντίνο Μπάρκα, Κατερίνα Νοτοπούλου, Θεόφιλο Ξανθόπουλο, Ανδρέα Παναγιωτόπουλο, Γεώργιο Παπαηλιού, Πόπη Τσαπανίδου, Σωκράτη Φάμελλο και Γεώργιο Ψυχογιό, θέτουμε υπ' όψιν σας τα ακόλουθα:

Α Με τις διατάξεις του ν. 4837/2021 (Α'178) «Πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών κακοποίησης και παραμέλησης ανηλίκων», όπως συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του ν. 4921/2022 (Α'75), θεσπίστηκε σειρά μέτρων, τα οποία αποσκοπούν στην πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου της παιδικής κακοποίησης. Αντικείμενο των σχετικών διατάξεων είναι: «Η εξειδίκευση των μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης της παιδικής κακοποίησης μέσω του καθορισμού των αρμοδίων για την εφαρμογή τους φορέων ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου, της παρακολούθησης της εφαρμογής τους μέσω πληροφοριακού συστήματος, καθώς και της εισαγωγής κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τα μέτρα αυτά», (άρθρο 2).

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ως άνω νόμου, σε κάθε μονάδα φορέων παιδικής προστασίας, ορίζεται Υπεύθυνος Προστασίας Ανηλίκων, το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του οποίου, ο φορέας υποχρεούται να αναρτά σε εμφανές σημείο των κοινόχρηστων χώρων της μονάδας. Ο Υπεύθυνος Προστασίας Ανηλίκων υποχρεούται να γνωστοποιεί χωρίς χρονοτριβή, στις αρμόδιες αρχές κάθε αναφορά κακοποίησης που του γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο, αλλά και κάθε περιστατικό κακοποίησης ανηλίκου που υποπίπτει στην αντίληψή του (άρθρο 4).

Για την καταγραφή όλων των γνωστοποιήσεων περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων, που υποβάλλονται από τους φορείς παιδικής προστασίας και εν γένει από κάθε φορέα που παρέχει υπηρεσίες σε ανήλικους, συστήνεται Εθνικό Σύστημα Καταγραφής και Παρακολούθησης Αναφορών περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων, το οποίο θα λειτουργεί στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) (άρθρο 9).

Το ΕΚΚΑ είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), το οποίο εποπτεύεται άμεσα από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Επιπροσθέτως στο με αριθ.πρωτ.14570/27-12-2024 έγγραφο του Ε.Κ.Κ.Α αναφέρεται: *«Το ΕΚΚΑ ενημερώνεται για τον ορισμό των Υπευθύνων Προστασίας Ανηλίκων σε κάθε δομή Παιδικής Προστασίας. Στο πλαίσιο αυτό, το Ε.Κ.Κ.Α βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης πληροφοριακού συστήματος καταγραφής και παρακολούθησης περιστατικών φερόμενης κακοποίησης ανηλίκων, στο οποίο θα καταγράφονται όλα τα περιστατικά φερόμενης κακοποίησης ανηλίκων και θα παρακολουθείται η εξέλιξή τους, με στόχο την αποτύπωση του φαινομένου σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, την ανάδειξη αδυναμιών και κενών στην διαδικασία της διαχείρισης, την αξιολόγηση των πολιτικών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου και πρωτίστως, τον έγκαιρο εντοπισμό περιστατικών φερόμενης κακοποίησης σε ανήλικα θύματα και την ταχύτερη αντιμετώπισή τους. Προϋπόθεση για ένα αποτελεσματικό τέτοιο σύστημα είναι η συμβολή όλων όσοι έρχονται σε επαφή με παιδιά στο πλαίσιο της εργασίας τους και η ευαισθητοποίηση ή ακόμα καλύτερα η δέσμευσή τους να καταγράφουν την υποψία τους. Για αυτό ακριβώς το Ε.Κ.Κ.Α και συγκεκριμένα τα στελέχη του αρμόδιου Τμήματος Παρακολούθησης Αναφορών Κακοποίησης Ανηλίκων της Δ/σης Παιδικής Προστασίας, η αν. Προϊστ. της Δ/σης Παιδικής Προστασίας και ο αν Προϊστ. του Τμ. Υποστήριξης Πληροφοριακών Συστημάτων του Ε.Κ.Κ.Α, ενημερώνει τα αρμόδια Υπουργεία Παιδείας, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης, ώστε οι πιθανοί καταγραφείς να εκπροσωπούν όλους τους κλάδους των επαγγελματιών που εργάζονται κοντά σε παιδιά ή και για αυτά, σε εθνικό*

επίπεδο. Στο εν λόγω πληροφοριακό σύστημα θα συμμετέχουν όλοι οι φορείς παιδικής προστασίας μέσω του Υπευθύνων Προστασίας Ανηλίκων (άρθ. 4 & 5), καθώς και όλοι οι φορείς που δραστηριοποιούνται στην ανίχνευση, διαπίστωση και παρακολούθηση των περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων».

Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, όπως ισχύουν, προβλέπονται κωλύματα για το προσωπικό που απασχολείται ή πρόκειται να απασχοληθεί σε φορείς παιδικής προστασίας.

Επιπλέον, στο ΕΚΚΑ, λειτουργεί σε 24ωρη βάση (χωρίς χρέωση) η Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας «1107», στην οποία εργάζονται, ως σύμβουλοι, έμπειροι Κοινωνικοί Λειτουργοί και Ψυχολόγοι, οι οποίοι γίνονται συχνά αποδέκτες επώνυμων και ανώνυμων αναφορών/καταγγελιών, για παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο ή υφίστανται παραμέληση-κακοποίηση και χρήζουν βοήθειας. Οι εν λόγω αναφορές/καταγγελίες διαβιβάζονται στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές, με την αίτηση έκδοσης εισαγγελικής εντολής για τη διερεύνηση των συνθηκών διαβίωσης των ανηλίκων από τις Ομάδες Προστασίας Ανηλίκων (ΟΠΑ) , των αρμοδίων κατά τόπο Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Επίσης, θεσπίστηκε με τις διατάξεις της παρ.4 του άρθ.1 του ν.2345/1995(Α' 213) και αναμορφώθηκε με το άρθρο 31 του ν. 4837/2021 (Α'178), ο θεσμός του κοινωνικού συμβούλου με σκοπό, την ενίσχυση των όρων εποπτείας της λειτουργίας του συνόλου των προνοιακών δομών από τους κοινωνικούς συμβούλους, μέσα από: α) την αποσαφήνιση του πεδίου ελέγχου (ρητή πρόβλεψη για πρόσβαση στα αρχεία των δομών), β) τη χρήση ενιαίων εργαλείων για τον έλεγχο της ποιότητας των παρεχόμενων προνοιακών υπηρεσιών και γ) την πρόβλεψη ειδικής και ενιαίας επιμόρφωσης των επαγγελματιών. Πέραν των ανωτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.3961/2011 (Α'97), θεσπίστηκε η συγκρότηση Ομάδων Προστασίας Ανηλίκων (ΟΠΑ). Κατ' εξουσιοδότηση του ανωτέρω νόμου εκδόθηκε η υπ' αριθμ. οικ.49540/17-5-2011 «Συντονισμός Δράσεων και υπηρεσιών παιδικής προστασίας» Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β'877). Στην παρ.4 της ως άνω απόφασης προβλέπεται η συγκρότηση των Ομάδων Προστασίας Ανηλίκων (Ο.Π.Α) κάθε Δήμου.

Οι Ομάδες Προστασίας Ανηλίκων είναι αρμόδιες να πραγματοποιούν κοινωνικές έρευνες όταν:

(α) δέχονται σχετική ειδοποίηση από την εθνική γραμμή παιδικής προστασίας «1107», που λειτουργεί σε 24ωρη βάση (χωρίς χρέωση) (β) δέχονται καταγγελία, έστω και ανώνυμη, για κακοποίηση ανηλίκου στα όρια του Δήμου ή (γ) λαμβάνουν εισαγγελική εντολή για τη

διερεύνηση των συνθηκών διαβίωσης των ανηλίκων. Οι Ομάδες Προστασίας Ανηλίκων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της ως άνω απόφασης αποτελούνται από κοινωνικούς λειτουργούς.

Σημειώνουμε ότι , κατανοώντας την ανάγκη άμεσων παρεμβάσεων προληπτικού αλλά και κατασταλτικού χαρακτήρα, πως ήδη προς αυτή την κατεύθυνση, έχουν γίνει τα εξής :

- i) Διυπουργικές τηλεδιασκέψεις με θέμα την καταπολέμηση της βίας και της παραβατικότητας των ανηλίκων, με καταγραφή όχι μόνον του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου αλλά και προτάσεων βελτίωσης, όσο και καλών πρακτικών που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη.
- ii) Βρίσκεται υπό εξέλιξη η διαμόρφωση του περιεχομένου της ΚΥΑ προς εξειδίκευση του θεσμικού πλαισίου της σύστασης του Εθνικού Συστήματος Καταγραφής και Παρακολούθησης Αναφορών περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων, το οποίο θα λειτουργεί στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ). Σκοπός του πλαισίου είναι η αναγνώριση τέτοιων περιστατικών και η έγκαιρη καταγραφή σε πλατφόρμα όταν συμβαίνουν, η οποία θα λειτουργεί υπό έναν συντονιστή, το ΕΚΚΑ, και η άμεση διαχείρισή τους σε μια συστηματική βάση. Προς το παρόν και για την άμεση ανταπόκριση και διαχείριση περιστατικών παιδικής κακοποίησης, η Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής έχει με εγκύκλιό της τον Ιανουάριο 2024 ζητήσει από τους αρμόδιους φορείς την αποστολή σε εβδομαδιαία βάση, ενημερώσεων προς τη Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας, αναφορών περιστατικών παιδικής κακοποίησης που ήρθαν εις γνώση τους.
- iii) Συστάθηκε υπό τον Πρωθυπουργό τον Φεβρουάριο 2024 η Επιστημονική Επιτροπή για την εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Στρατηγικής Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας και Παραβατικότητας των Ανηλίκων.

Τέλος, μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία που προχωρήσαμε συνολικά ως κυβέρνηση και πρέπει να παρατεθεί συμπληρωματικά, είναι η παρουσίαση της Εθνικής Στρατηγικής Προστασίας των Ανηλίκων από τον Εθισμό στο Διαδίκτυο. Στόχος μας είναι να στηρίξουμε γονείς και ανήλικους, προωθώντας την υπεύθυνη και λελογισμένη χρήση του διαδικτύου. Ως υπεύθυνη χρήση, φυσικά, δεν εννοείται η μη χρήση, ούτε η καθολική απαγόρευση, αλλά η προστασία των νέων από βλαβερό περιεχόμενο και εθιστικές πρακτικές που επηρεάζουν

αρνητικά την κοινωνική τους ωρίμανση, την απόκτηση γνώσεων και την ψυχική τους υγεία και κατ' επέκταση και.

Ήδη είναι σε λειτουργία η πλατφόρμα <https://parco.gon.gr>, που παρέχει οδηγίες στους γονείς για τη χρήση του γονικού ελέγχου που θα τους βοηθήσει να δημιουργήσουν ένα ασφαλές ψηφιακό περιβάλλον για τα παιδιά τους.

Στα υπάρχοντα εργαλεία θα προστεθεί η εφαρμογή Kids Wallet, η οποία θα είναι διαθέσιμη για εγκατάσταση τον προσεχή Απρίλιο. Είναι το «ψηφιακό πορτοφόλι» των παιδιών που θα συνδέεται με το Gov.gr Wallet του γονέα και εκεί θα διατίθενται με απλό τρόπο διάφοροι γονικοί έλεγχοι. Και σε ρυθμιστικό επίπεδο, καθιερώνονται τα 15 έτη ως ηλικία Ψηφιακής Ενηλικίωσης και θεσπίζεται η υποχρέωση όλων των κατασκευαστών συσκευών που διατίθενται στην Ελλάδα και συνδέονται στο διαδίκτυο να προεγκαθιστούν ή να παρέχουν πρόσβαση σε λογισμικό γονικού ελέγχου.

Το πλαίσιο αυτό θα λειτουργήσει συνδυαστικά με άλλες πρωτοβουλίες που έχουν ήδη αναληφθεί, όπως η απαγόρευση της χρήσης κινητού τηλεφώνου από μαθητές στα σχολεία και η εφαρμογή SAFE.YOUth.

Η Ελλάδα πρωτοστατεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τη διαμόρφωση ενός πλαισίου, ώστε να υιοθετηθούν κοινοί κανόνες και να καλυφθούν κενά που παρατηρούνται σήμερα.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ